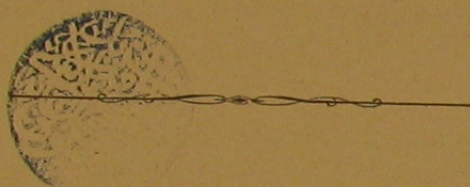

کربد لہائی اسلامیه ی محبائی منفقہ مخصوص

سید محمد علی بن محمد بن محمد

نسخہ فوق العادہ سی

معارف نظارت جلیله سنک فی ۲۶ صفر سنہ ۱۳۱۵ و فی ۱۵ تموز سنہ ۱۳۱۳ تاریخ
و ۴۳ نومرو لی رخصتنامہ سی حائزدر

استانبول

(محمود بك) مطبعہ سی — باب عالی ہوارندہ ابوالعزیز جادو سنہ نومرد ۷۲

۱۳۱۵

ایلر احاطه اورتی لیلی دلنشین
بر زورقك ایچنده ویرر روحه اهتزاز
بر دختر لطیف ایله بر عاشق حزین
عاشق صاچار او دایره بر نفخه نیاز

§

بر دمکدار حسرتکم ای دم شباب!
سندن ظهور ایدردی سحرلر، بهارلر
باشلار ایسهك تباعده ای عالم شباب
آغلار سنك تباعدیکه اختیارلر

§

کچدکجه بر سحاب کوزم اشکبار اولور
ظن ایلرم که سودیکم، اول ناز پرورم
اول ابر ایچنده در بکاسودا نثار اولور
صوکره حزین حزین دوشنور بویله سویلرم

§

مجهول برکدر بنی ایتدی جریحه دار
افزون ایدر تأثری ظلمت لیال
دوشدکجه وجه زردمه شهبال اغبرار
اوقشار دل حزینی سودالی بر ملال
کذا

علم کلام

آیات مبرع [۰]

ایضا حدن مستغنیدر که: ارضمن تدریجاً تبرده
باشلامازدن اول شدت حرارتدن اجزاسی متفرق
بر حالد و غاز شککنده بولنان بر کتله آتش فشاندن
عبارت ایدی. جواهر ماده ایسه جاذبه دن زیاده
دافعه نك تحت محکومیتند بولنوردی. ماده — که
ترکب واسطه سیله بر چوق ترقیاته مستعددر —
اوزمان متلاطم بر بحر آتشین کبی دائماً حال تهیج
و تحوله بولنه رق ثابت بر نقش، دائمی بر صورت
قبول ایتمز، بر ایشه یارامازدی.

جناب خالقك ماده به بخش ایتدیکی الك کزیده

[۰] بعنوان ایله تألیف اولنان کتابك قسم نایسندن

برپارچه

بر عاشقك حزین کولشدن دوشر بکا
سودالیر او خنده به ایلرمی اعتماد
بر نوعروسك آغلایشندن دوغار صفا
ایشته ایکی حیاطه معالی بر تضاد!

§

بر مطربك ترمنه دقت ایلرم
هر بر ترمنی دم اورور بر ملالدن
بر شاعرك تألمه دقت ایلرم
بحث ایتك ایستر آه بکا بر خیالندن

§

بر لوحه کوستر بکا بر دختر حزین
مقهو ریدر فقط باقیلیرسه سفالتك
دوشمش. غریب، کیزلی دهاننده برانین
محرومیدر لذائذ شوق طبیعتك

§

تفسیر اولنسه آنده کی معنای اضطراب
تشکیل ایدر بوسوزلری کیم نادمانه در
بن بر سفیلهیم بو سفالت، بو اکتراب
تسریع موت هائل ایچون بر بهانه در

§

بر شاعرك تأثرینه اشتراك ایچون
کوکلمده آکلاشلیه جق وار بر انهمك
پك خوش کلیر غرام دل سوزناك ایچون
بر قیزده روحی اوقشایه جق دست لرزه ناك

§

مجهول برکدر بنی ایتدی جریحه دار
افزون ایدر تأثری ظلمت لیال
دوشدکجه وجه زردمه شهبال اغبرار
اوقشار دل حزینی سودالی بر ملال

§

سودالی بر زمانده، شب ماهتابده
بر زهره جال اوتورر پیش روزنه
آغلار حزین حزین، کورینور اضطرابده
کوزیا شلری فقط یاقیشیر اول سمن تنه

§

عطف نگاه ایدر دیکزه بلکه... کیم بیلیر
بر عاشقک تحیل ایدر اشتیاق ایله
کوزیا شلری یا ناقزینه طوغری سربیلیر
بر آه آچار دوداقلرینی افتراق ایله

§

بر صورت بدایع
نمون اولان حیات
اوزمان دهاسطح
ارض اوزر نده
ساحه پیرای ظهور
اولمادیفی جهته
ماده، آثار حیاتیه
اظهاره مساعد
بر حالده بولمادیفی
کبی سائر تنوعات
و ترکیبانه دخی
مستعد دکل ایدی.
بالتدریج اجزاسی
نشر حرارت
ایده رک تبرد و بو
واسطه ایله تکاثف
ایندجه اولایماید

جیل صدق افندی

انسانلر معدوم اوله جقدر .

بر شکله کیزدی . بر چوق زمان صکره دهاس
زیاده تبرد ایدوب سطحی اوزرنده بر قشر پیدا
اولدی . بو قشر کره نك بطننده کی شدت حرارته
مقاومت ایدمه دیکی جهته بر قاج کره یرتیلوب
یگیدن اتصاله باشلادی . ائ صوگ قشر مرور
زمان ایله قالینلاشورق نهایت ثابت بر سطح شکلی
آلدی . ایشته بوزمانده ایدی که : حیات دخی ید
قدرت ایله اولایماید بر صورتده جلوه نما اولوب
صکره تدریجاً کاله ایرمهک باشلادی .

قر ارضدن جدا اولمش بر قطعه اولدینی کبی
ارضمن دخی شمسدن انفصال ایتمش بر کتله در .
بالنسبه کوچک اولوق اعتباریله اولاقمر ، ثانیاً ارض
تبرد ایتمشده شمسک تبرد ایتمه سی ایچون هنوز
او قدر زمان کچمه مشدر . برکون کله جک که : هر

طرفه نشر انوار
ایدن عظیم شمسمن
دخی کاملاً تبرد
ایله بر جرم مظلم
یرینه کچه جقدر .
اوت ! بزی
حرارتیله بسله ین ،
ضیاسه یله چهره .
لر مژه رنک لطافت
بخش ایدن شمس
حالتاب بالکلیه انطفا
پذیر اوله جقدر .
او وقت ارضمن
اوزرنده شمع
حیات دخی سونه جک
و مختلف املار
بسله ین بونجه

شمسده حرارت ، ضیا قالماینجه سطح ارض
اوزرنده هر درلو لطافتک زواله ایرمسی ده طبعیدر .
او زمان هر شی مظلم بر رنک آله رق بتون اشیا
زمهریرلر ایچنده قالب طونه جقدر . ایشته او
وقت هر شیده بر موت رونما اوله رق روی ارض
مدھش بر ظلمت ایچنده قالب قسوت خیز ،
حزن انکیز بر منظره تشکیل ایدمه جقدر .

اوت ! منظومه شمسیه مزک نهایی بر جماد
ظلمت پرورد . عیجا شو زوال ظلمت آکین
یالکیز منظومه شمسیه مزه می مخصوصدر ؟ خیر !
دائرة احاطه سی داخلنده بر شراره جواله دن
عبارت بولنان شمسمن شویله طورسون ! بونک
کبی میلیونلرجه شمس تابنده بی حاوی اولان

زمان واحدده غاز اولدینی مسئله سی حقیقته مغایردر. هر جسمك بدایتی غازدر. لکن جمله اجرام بردن غاز حالنده دکل ایدی. همده هر جر. مك كچن زمان غازی تی اویله دیدیككیز کی ازلی اولمیوب بو ایش بر حال دوری اوزره وجود بولمقدهدر. مثلاً بر جرم سماوی ویا بر منظومه شمسیه ویا خود بر عالم نجمی غاز اولور، صکره مایع حالنه کیرر، دها صکره تبرد ایدرک بر حالت جمودیه آلیر. حالت جمودیه دخی پایدار قالمیوب بر مدت صکره حدوث مصادمات کی بر طاقم اسباب طبیعی ایلله تکرار غازیته تبدل ایدرک ماده، صکره ینه مایع، جامد، غاز وهکذا شکلدن شکله تحول ایلر. ایشته کوریلدورکه اجرام سماویه حالات ثلثه دن هیج برنده ثابت قالماز. بو حالتلرک هیج بری ازلی ویا خود ابدی دکلدر. اساساً تبدلات واقعنهك دوراً جریان ایتمه سنه کوره مادهك حالات مذکوره سندن برینی بوکا مبدأ اتخاذ ایتك جائز اوله ماز! چونکه کرک شکلا کرک حالا بر دائره صورتنده حصول بولان شیلر ایچون بدایت ونهایت تصور ایدیله من.

بر عالم نجمینك حاوی اولدینی اجرام یکدیگرینه مصادمه ایتمه سندن ناشی حرکتلرینك حرارته منقلب اولدینی و بواسطه ایلله اجزای فردیه سی بری برندن آریله رق بونلرک بر کتله عظیمه غازیه شکله کیردیکی زمانده دیگر بر عالم نجمینك دخی بویله تحولانه اوضرامه سی لازم کلز. فضای نامحدودك بر کوشه سنده شو تخریبات وقوعه کلدیکی زمان دیگر کوشه سنده اولان بر سحاب مضئده ماده، مرکز لر پیدا ایدرک یگی یگی شمس لر، سیاره لر، قمر لر. انقسام ایدر بیلیر. شو عالمده هیج بر شینك ضیاعی قابل دکلدر.

کهکشان بیله بدایه بر کتله عظیمه غازیه دن عبارت ایکن اخیراً بر چوق شمسو سه انقسام ایتش و مرور زمان ایلله بو شمسو تابندهك بارد مظلم اجرام حالنه دونه جکی وارسته ریب و کان بولنشدر.

فضای نامحدود ایچنده عالم نجمیمز کی دها نیجه عوالم وارددر. بونلرده شو صورتله ابتدای تشککلرنده غاز حالنده بولمقده ایکن بالاخره بونلرک حاوی اولدینی شمسو نیرهك بر قسمی اجرام مظلمه شکله کیرهك بر مقبره حزن انکیز صورتی آلمش و قسم ثانیه سی دخی بونلره پیرو اولمقده بولنشدر.

بوندن آگلا شلیرکه: بدایتده بر غاز منتشر شکلنده اولان بتون اجرام سماویه معین بر زمان ایچنده تکائفه باشلامشدر. بو زمانی نه قدر کری تمید ایدر سه گز ایدیکز! هر حالده متناهی اولدیفندن «صکره دن حصوله کلن مادهك کثافتی دها اول نیچون حاصل اولمادی؟» دیه بر سوال وارد اولور. سبب تکائف مادهك نفسنده ایسه انك قدمیله تکائفك دخی قدیم اولمی اقتضا ایتمی؟ بالعکس «سبب مذکور مادهك خارجندهدر» صورتنده اعطای جوابه تصدی ایدلیدی حالده مادهك خارجنده بولمقله برابر انی کثافته دعوت ایدوب بونجه ترکیبات واختلافات عظیمه یه بادی اولان سبب، قوه بالقه خالقیتدن باشقه اوله میه جغندن مدعامن اولان وجود مبدع ثابت اولمش اولور.

«ماربونك اعتراضی»

مادیون دلیل سابقه اعتراض ایدرک دیرلرکه: بتون کائناتك بر زمان ایچنده غاز شکلنده بولندیغی اعتقاد ایتمکده خطا وارددر. فی الواقع بزده تصدیق ایدرک که هیج بر جرم سماوینك نازلدن جامد بر حالده بولندیغی یوقدر. فقط بتون اجرامك

ظهوره کله چکی لایددر . آبا و اجداد منک از دواج و تناسلاری اسباب طبیعییه مستند اولدینی جهتله بونلر تکرار اجرای تاثیراته باشلایه جغندن بز عین فکر و قیافت و اخلاقده بردها وجود بوله جغز ؛ بر طفل نوزاد حالده بولنه جغز ، بیویه جکیز ، بر چوق عمرلر ، سودالر ، محبتلر سورده جکیز ، املار بسلیه جکیز ، بر طاقمیز مسعود و بختیار اوله جق ، بر طاقمیزده شمدیکی کبی متاعب حیاتک بارکرانی آلتنده ازیله جکدر .

ارضمیز تا ازلدن بویله جه غیر متناهی دفعه لر تشکل ایلمش ، هرشی عیناً ظهور ایتمش اولدینی مثلی بوندن صکره دخی غیر متناهی دفعه لر اسکی صورتده تشکل ایدره ک بز دخی عیناً وجود بوله جغز . ایکی دوره آرسینده کی زمان نه قدر اوزون اولورسه اولسون ! مادام که اولدیکمز وقت حسدن محروم قالوب برشی طویه میه جغز . بزه کوره بومدت موتک نه حکمی وارد ؟ بز یالکیز یوم ولادتمزدن اعتباراً اولنجیه قدر امتداد ایدن بر زمانی حس ایتمه مقتدر اولدیغمز دن حالت موتی طویه میه رق دائماً حیاتده اولدیغمیزی ادراک ایده جکیز . مادام که شو تکررات غیر متناهی در . بشر ایچون موت یوق دیمکدر . بناءً علیه حیاتمیزک ازلی ، ابدی اولدیغنده شه ایدله میلدر .

بو حال یالکیز عالم نجمیمزه مخصوص اولیوب بتون عوالم موجودیه شاملدر . جمله عوالم بویله تکرر و تجدد اوزره بولندیغندن دنیاده هرشی حال اصلیسینه رجعتله اسکی شکلی ، شخصیتی بولور . بوبرقانون دوریدر ، همده عمومی برقانون دوریدر که : بتون کائنات انک داخلنده حرکت ایدوب هرشی مبدائییه رجوع ایچون شتابان اولمقده در .

ماده (که ازلی ، ابدی بر موجوددر) ینه ازلی ، ابدی اولان قوتک دست فعالیتده بازیچه حکمنده بولنه رق بر حال اوزره استقرار ایتزه . انک تاثیر یله دائماً صورتدن صورته ، شکلدن شکله متحول اولور .

بتون منظومه شمسیه من کهکشانک ملیونلرجه شمسویه برابر مصادمه ایدره ک بر کتله غازییه حاله رجوع ایله بری برینه قارشیدقن صکره بونلری یکدیگر ندن ایران سبب اصلی (که ماده نک قوتیدر) معدوم اوله میه جغندن کتله مذکوره تکرار مراکز پیدا ایدر ، ینه بوصورتله ملیونلرجه نجوم درخشنده حصوله کلیر که : شمسیمز کافی السابق بونلردن بری تشکیل ایده جکدر . اشته آفتاب رخشان کهکشانک سائر شمسیندن بویله جه آیرلدقن صکره (محوری اوزرینه سرعت حرکتی سببیله) کندن اولجه اولدینی کبی ینه بر طاقم سیارلر منفصل اولور و سیارلردن دخی پیکر آریلیر . بوصورده ارضمیز دخی سائر سیارلر کبی کندی حجم و مقدار سابق اوزره شمسین منفک اولنجه انک دوره اولاده کچر دیکی حاللر دخی برر برر عودتله هرشی کافی السابق ساحه پیرای ظهور اولوق طبیعیدر .

ارض ایکنجی دفعه تبرد ایدنجه ینه تصلبه و مختلف نباتات و حیوانات بسلمکه باشلار ؛ شو حالده کرمیزک دوره حاضرده سی ایچنده بونجه آثار عضوییه حصوله کتیرن واجزای ماده نک مالک اولدینی قوتدن عبارت بولنان سبب ایسه هیچ بروقت ضایع اوله میه جغندن ایکنجی دورده دخی عین تاثیری اجرا ایدره ک عین آناری وجوده کتیره جکنه شه یوقدر . بنابرین بوسایده کرمک حیوانانک کرمک انسانلرک صرهمسویه کالاول

واقعا اجرام سماویه هر تجدیدده عین حجم و شکل اوزره عودت ایتمز. بر چوق دفعه حتی اکثریت اوزره حال سابقه مخالف بر حجم و صورتده تشکل ایدر؛ مثلاً کره ارضمز غیر متناهی اولان تجدیداتی میاننده بعضاً شمیدیکندن دها کوچک و یاخود دها بیوک اوله رق رجوع ایلر. اووقت هر شی اسکی حالنده بولنه میه جنی محققدر. آنجق بو کبی ناقص دورملر میاننده آره صره کامل دوره لرده وجود بولور.

ناقص دورملرک وقوعی ایسه نوع بشره پک نافعدر؛ ارضمز، شمیدیکی حالندن آز فرقلی بر صورتده تشکل ایلدیکی وقتده هر شی بر مدت اسکیمی کبی رجوع ایتمدکن صکره حال سابقه نسبتله اظهار تحلفات ایتمکه باشلار. مثلاً بودوره ده فقیر اوله رق دوغان وینه حال فقر و مسکنت ایچنده اولان بر کیمسه براز مخالف اولان ایکنجی دورده ینه فقیر اوله رق طوغدقن صکره اسباب طبیعیه نك مساعده سیله حالی دیکشه رک زنکین، مسعود اوله سیله جکی کبی بودوره ده بختیار اولان کیمسه دخی ایکنجی دورده بدبخت اوله رق یشایه سیله جکدر. بوجهندن کیمسه نك طبیعته حق عتایی قالماز. چونکه مسعودیت، هر کس ایچون بالناوبه حصول بولدینی کبی سفالت، بدبختلک دخی نوبته کلیر.

کره ارضمزده ایکی شیئک هر خصوصده بری برینه بگزمه مدکارینه قیاساً اشیا ایچون وقوع بوله کلن معاد عینی انکار ایدنلر بونی لایقوله تعمیق ایتمه مشلردر. بونلره خطاباً دیرزکه: بو کره نك محتمل اولان ایکنجی دفعه تشکلی محدود و یاخود غیر محدود بر حجم اوزره در! بر جرمتک غیر محدود بیوکلکده تشکلی ایسه محالدر. چونکه

اووقت حدودسنر، پایانسز اولق اقتضا ایدر. حال تفرقده فضایی طورلدیره میان اجرام سماویه نك اجتماع ایتمدکن صکره دخی طولدیره میه جنی طبیعی دکلیدر؟ شو حاله کوره شق اولک قبولی اقتضا ایتمزی؟

محدود بر حجم اوزره تشکل ایدن اجرام غیر متناهی دفعه لر تجدید ایدنجه بیوکلک، کوچکلک خصوصنده قاج صورت اوزره تکرر ایده بیلیر؟ شبهه سزکه «متناهی صورتلر اوزره تکرر ایدر» دنیله رک اعطای جواب ایدیلیر. ارضمزک شمیدیکی حجمی ایسه بو صورتلردن بری اولقله کره مزک بعض دفعه لر بو کونکی حجم و مقداری اوزره تجدید ایتمی ثابت اولور. ارضمزک شو بیوکلکده تجدید ایتمی، همده غیر متناهی دفعه لر تجدید ایتمی بر کره ثابت اولنجه عین شکل واستعداده مالک اولق ایچون اجزاسنك شمیدیکی ترتیب اوزره بولمسنندن باشقه بر شیئه حاجت قالماز.

ارضمز حجمنده اولان بر جسمک اجزاسی قاج صورت اوزره ترکب ایده بیلیر؟ بونی بر کره حل ایدرسه ک مسئله دخی حل ایدلمش اولور. بوکاده جواباً «صور ترتیب نه قدر چوق اولورسه اولسون! مادام که جسمک اجزاسی متناهی در البته متناهی اولور.» دینیر. صور مذکورده متناهی ایسه ده هر بری غیر متناهی دفعه لر حصول بوله جقدر که: ارضمزک صورت حاضره سی ده بونلردن بری اولقله انك ده غیر متناهی دفعه لر حصول بوله جنی ثابت اولمازمی؟ ارض بر کره شمیدیکی حجم و صورتده تشکل ایتمی؟ اووقت هر شی ده اسکی شکل و طبیعته ظهور ایدر که: بونکله افراد بشرک دخی عیناً بو دنیا په عودت ایده جکلری اثبات اولمش اولور.

ایله اجزای فردیه‌لی بو واسطه ایله انتشار ایدوب
اجرام مذکوره ده حالت تبرددن صگره ایکنجی
دفعه اوله رق شعله فشان برکتله غازیه حالنه کلدی.
بو محتملدر! انجق معلومدرکه: حرارت مذکوره
کندی کندینه حاصل اوله ماز. بلکه حرکت
اجرامک اگا اولان تحوولدن پیدا اوله بیلیر. حرکت
مذکوره ایسه حرارته تحویل ایتدکن صگره
وجودده قالماز، حرکتک برینه قائم اولان بو
حرارته ده حصر انظار ایدم، باقلم! بونک نهایی
نیه منجر اولور.

حرارت (که قوه دافعه در) اجزای فردیه‌نک
خاصه لازمه‌سی اولان قوه جاذبه‌یه مقاومت
ایتمکده در. جاذبه جواهر ماده‌یی بری برینه یا قلاشد
یرمق ایچون چالشیر، دافعه ایسه تقریق‌سعی ایدر.
دافعه جاذبه کبی اجزای ماده‌یه ملازمت ایتسه
بو ایکی قوت هیچ بر زمان بری برینه غلبه چاله ماز؛
فقط حال بویله دکلدر، ماده‌ده دافعه‌دن آنجق
اجزائک تمامی اتصالی منع ایدم‌جک مقدار باقی
قالمقله قصوری علی‌الدوام اطرافه انتشار ایدر.
بو حال حرارتک طبیعتیدر؛ دائماً اجسام‌ده مساوات
اوزره بولمغه میالدر. اشته حرارت بویله جه یواش
یواش کتله غازیه‌دن انفکاک ایله جرم مذکور تبرد
ایتمک یوز طونار. اسکی حرکتی حرارته منقلب
و حرارت‌ده وجه سابق اوزره انتشار ایتدکن
صگره کتله مذکوره بارد، صلب بر جرم ساکت
صورتی آلیر.

منظومه شمسیه من بویله جه بارد بر جرم حالنه
کیردکن صگره عالم نجمیمزک سائر نجومیله دخی
چارپشه بیلیر. بو ایکی مصادمه‌نک نتیجه‌سی ایسه
عینی اولکی نتیجه در. یعنی ایکی کتله برلشوب
بروقت شعله فشان اولدقن صگره مرور زمان

« مادیونک قانونه دوریه‌سی ابطال »
مادیون قانون دوریلرینی فقه اسناد ایتک
دعوا سنده بولندقلری حالده فن بالعکس بو فکری
جرح و ابطال ایتمکده در. فضا ده سرکردان اولان
بونجه اجرام جامده‌نک حال غازیته رجوعی نه قدر
حرارته محتاج اولدیغنی نظردن دور ایتمه مکله برابر
بو قدر حرارتک طریق حصولنی ده برکزه تحری
ایدلم! بر جسم باردک حرارته مالک اوامی ایچون
درت طریق واردر.

۱- شعله فشان بر شمسک قربنده بولمق
۲- دلاک ایله ایصنق ۳- امتزاج کیمیوی ایله
اشتعال ایتک ۴- مصادمه‌یه اوضراق!
هر نه قدر حرارت، الکتریق واسطه سیله ده
استحصال اوله بیلیر سده اساساً بوده دلاک
ویا امتزاج کیمیوی قسمندن صایلیر.

منظومه شمسیه مرکز تمامیه تبرد ایتدکن
صگره برکتله غازیه حالنه دوغمی ایچون صایدیغمز
برنجی، ایکنجی، اوچنجی سبیلرک عدم کفایتی
درکاردر. مصادمه‌یه دائر اولان دردنجی سبب
دخی بر درجه‌یه قدر بوگا کافی کورلمکده ایسه ده
غیرمتناهی دفعه‌لر ایچون مقصدک حصولنه خدمت
ایدمز. بو نهایت برقاج دفعه شو حاله سببیت
ویره بیلیر. بوکون فلکیونک قسم اعظمی مصادماتک
عدم وقوعنی تأمین ایله « اجرامک منتظم اولان
حرکت دوریه‌سی بویله قضالرک وقوعنی مانعدر »
دیرلر. بز حقیقت آشنایان اولان بو متفکرلرک قول
و ادعای خلاقده مصادماتک وقوعنی علی طریق
التسلیم قبول ایله موقتاً مادیونک افکار مخصوصه
سنه تبعیت ایدمک فرض ایدمک: ارض سائر
سیارلر ایله برابرشمه چارپه‌رق بری برینه متوجه
اولان حرکت واقع‌لری شدید بر حرارته تحویل

ایله ینه برکتله، فقط دها بیوک برکتله حالنده تبرد وانظفا ایدر. بتون اجرام بویله جه ساکن برکتله بارده حالنه کیرد کدن صکره انفکاک ایدن حرارت، دریای بی پایان اثری الی غیر النهایه توجه کتیرسون بوندن نه حاصل اوله بیلیر؟

کوریلیرورکه: مادیونک قانون دوریلری فته مستند حقایقندن اولمیوب برخیال باطلدن عبارتدر. قانون مذکور شویله جه ابطال ایدیلنجه انک نتیجه سی اولان دنیاده معاد عینی دخی ابطال اولنمش اولور. مادیونک معاد عینیلری وجه سابق اوزره ابطال ایدیلکی کی باشقه صورتله دخی بطلانی بیان ایدیله بیلیر. معلومدرکه: بونلر شو غریب ادعایرینی ارضمزک برکون اسکی حجم و شکل اوزره رجعت ایتسنه بنا ایدیورلر؛ بوایسه ناقابلدر.

فرض ایدلمکه: ارضمزایکنجی دفعه اوله رق شمیدیکی حجم اوزره عودت ایدم بیلسون! وینه خلاف واقع اوله رق تسلیم ایدلمکه: جمله تشکلات و تنوعات ارضیه مجرد قوای طبیعیه نك اثری بولانسون! قبول ایدلمکه حرکات و افعال انسانیه ده اراده نك هیچ برمدخلی اولسونده هرشی اضطرار ایله حصوله کلسون! بوموانعك جمله سنندن صرف نظر ایدمرك انلرك شوخیال محالترینی علی سبیل التسلیم قبول ایدرز. فقط دعوای مادیون ینه ثابت اولماز.

شبهه ایدلمزکه ارضمز بدایت تشککندن شمیدییه قدر بر شکل و صورت اوزره باقی قالمیوب دائما تبدل و تغیر ایتمکده بولنمشدر. بونجه تشکلاتك اسبابی ایسه یالکگز کندی اجزاسنك حائر اولدینی قوتده دکلدر. بو حالرك حصولنده انی احاطه ایدن بونجه عوالمك قوای جاذبه ودافعه سی ده ذی مدخلدر.

ایکنجی دوره ده بر جرملك اسکی اشکال و صورتلرینی بولق ایچون هر زمان خارجدن عینی قوتلره معروض اولمسی لازمدرکه: بوده بعید الامکاندر. جرم مذکورى احاطه ایدن اجرامك اسکی تأثیرده بولنملری، انلرك ده اسکی حجم و شکله موجود اوله لرینه متوقفدر. بونلردن هر بری دخی شکل قدیمی بولق ایچون کنسینی احاطه ایدن دیگر اجرامك عین حجم و شکل اوزره عودت ایتسنه وابسته درکه: بونلردن هر بری ده عین احتیاجه مالکدر. اجرام سماویه، مادیونك اعتقادنجه غیر متناهی اولدیغندن بر جرملك عین شکل و صورت اوزره عودت ایتسی ایچون غیرمتناهی اولان بتون اجرامك اسکی حجم و شکل اوزره عودت ایتسی اقتضا ایدر. حال بوکه بوده محالدر.

زهاوی زاره

آثار عتیقه

مبانی فرس قدیم

پازار غاد مبانیسی. — ملوک فرس ممالك واسعه یه حکمران اولدقلرندن قوت و دولترینه لایق مبانی جسیمه پیداسنی ایستدیلر، معابد انشاسنی مذهبلری منع ایتدیکندن سرایلر و مقبره لر انشا ایتدیلر.

کیخسروك پایتختی اولان بازار غاد، طاغیر اورته سنده «مرغاب» وادی تنکنده مبنی ایدی. کیخسرو اوراده بر سرای بنا ایتدیرمشیدی که: بوکون یالکگز اوزرنده قورلدینی سده پایداردر؛ اهالی مملکت اورایه «نخت والدۀ سلیمان» دییورلر؛ اورادن درت کیلومتر و اوده بر کوچک مزار